A°. 1854. N°. 278.

Opregte Vrijdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 24 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

VAN DEN RIJN, 21 November.

Tot den 14den dezer is voor Sebastopol niets merkwaardigs voorgevallen. De geallieerden verschansen zich sterk, en schijnen, gedurende den winter, op het niet zeer uitgestrekte grondgebied van de Krim, tusschen Balaclava, de Tschernaya, Sebastopol en den Chersonnesus, stand te willen houden, en alsdan eene poging te willen aanwenden om zich met storm van die vesting meester te maken. — In dezelve bevindt zich een corps troepen, ruim zoo sterk als dat der belegeraars, en 't welk zich almede sterk verschanst en gebarricadeerd heeft. De strijd zal derhalve heftig en bloedig zijn, en indien de bondgenooten in de vesting doordringen, zal het nog moeten blijken, of zij zich in dezelve zullen kunnen staande houden, daar zij beheerscht wordt door de forten en werken op den noordelijken oever van de baai.

Vorst *Menschikoff* erkent, dat zijn toeleg op den 5den is mislukt. Hij schrijft dit grootendeels toe aan de moeijelijkheden van den grond, die hem hebben verhinderd genoegzaam geschut te kunnen aanbrengen, en aan de overmagt van scherpschutters bij de bondgenooten, die het bijzonder op de manschap en de paarden der artillerie gemunt hadden.

PARIJS, 21 November.

De Regering heeft het officiële verslag ontvangen van den generaal *Canrobert*, betreffende den slag van den 5den November, genaamd „den slag van Inckerman". De generaal erkent, naar men van eene doorgaans goed onderrigte zijde opgeeft, dat de strijd zeer hevig is geweest met het russische leger, 't welk aanzienlijk was versterkt geworden door troepen, komende van de zijde van Azie en Kaffa, door 6 battaillons zeesoldaten, talrijke afdeelingen kozakken en meer in 't bijzonder door het 4de legercorps, gecommandeerd door den generaal *Dannenberg*. Deze laatste manschappen waren *in eenige weinige dagen* van Odessa naar Simferopol overgebragt.

Den 5den hadden de Russen, ten getale van omstreeks 40,000 man, de hoogten bij Inckerman bezet, waar door de geallieerden geene voorwerken waren aangelegd. De eerste aanval is afgeslagen door 6000 man engelsche troepen, die weldra krachtdadig ondersteund zijn geworden door een gedeelte der fransche divisie *Bosquet*. De generaal *Canrobert* prijst zeer het 3de reg. Zouaven, 't welk, volgens hem, wonderen van dapperheid heeft verrigt. De Russen zijn tot driemalen met de bajonnet aangevallen, en hebben eerst na den derden aanval afgehouden, 3000 dooden op het slagveld achterlatende. De generaal schat het geheele verlies der Russen, zoo aan dooden als gekwetsten, op 8000 à 10,000 man.

Terwijl het gevecht het hevigst was, hebben de Russen, ten getale van 5 à 6000 man, uit Sebastopol een uitval gedaan en 2 batterijen genomen voor dat de Franschen, onder aanvoering van den generaal *de la Motterouge*, hen hadden kunnen tegenhouden. Nadat de generaal *Forey* met zijne divisie was aangekomen, zijn de Russen weldra teruggedreven met een aanzienlijk verlies. De Franschen hebben hen tot op 20 passen van de vesting achtervolgd en bij die gelegenheid zeer veel verloren. Onder anderen is toen de generaal *de Lourmel*, een der adjudanten van Keizer *Napoleon*, gesneuveld, terwijl hij een battaillon jagers tegen den vijand aanvoerde. Ook is de kollonel *de Camas* van het 6de reg. inf. gedood.

De generaal *Canrobert* meldt, dat de Franschen aan dooden en gewonden 1726 man hebben verloren, onder welke 24 gesneuvelde en 96 gekwetste officieren. Het verlies der Engelschen bedraagt 2400 man.

Ten slotte verklaart de generaal, dat de strijd allezins heeft gestrekt tot verhooging van de zedelijke kracht van het leger der geallieerden, die de zege hebben behaald, niettegenstaande de Russen viermalen sterker waren; — dat de positie der geallieerden goed is en zich over eene lengte van 5 mijlen uitstrekt, van welke alle punten moeten en ook *kunnen* worden verdedigd, uithoofde der gesteldheid van het terrein, 't welk thans van genoegzame werken is voorzien. De generaal *Canrobert* is ligt gekwetst geworden in den slag van Inckerman.

Meer en meer komt men tot de overtuiging, dat de geallieerden besloten hebben, in de Krim te overwinteren, om 't even of Sebastopol valt, of niet.

— Volgens berigten uit Madrid van den 7den, werd het onderzoek der geloofsbrieven in de Cortes voortgezet. De partijen hielden zich destijds steeds bezig met de keuze van hare candidaten voor de betrekking van voorzitter. In de zitting van den 16den had de minister van Marine, don *Alende Salazar*, eene zoogenaamde staatkundige geloofsbelijdenis in zeer monarchalen zin afgelegd. — Na het manifest, 't welk door dien bewindsman aan de bevolking der baskische provincien is gerigt, had eene zoodanige verklaring velen niet weinig verbaasd.

PARIJS, 22 November.

Heden is het verslag van den maarschalk *Canrobert*, omtrent den slag van 5 November, in den *Moniteur* opgenomen. In het genoemde dagblad wordt daarbij gevoegd, dat de russische krijgsmagt in de Krim omstreeks 100,000 man telt, en de moed der geallieerden aan eene dubbele beproeving is onderworpen; — dat het beleg van Sebastopol zonder voorbeeld is in de militaire jaarboeken, en de wapenfeiten, welke daarbij plaats hebben, niet genoeg kunnen worden geprezen.

De Regering deelt verder mede, dat, ter zake van de bij Inckerman behaalde overwinning, het geschut der Invaliden zal worden gelost.

Ter zake der bij Inckerman behaalde overwinning, heeft de generaal *Canrobert* de navolgende legerorde aan zijne onderhebbende krijgsmagt gerigt:

„Soldaten! gij hebt heden een tweeden roemrijken dag beleefd. Een groot deel van het russische leger heeft, onder begunstiging van den nacht en van het nevelachtige weder, met eene geduchte artillerie, bezit kunnen nemen van de hoogten aan de uiterste regter zijde van de door ons ingenomene stelling. Twee engelsche divisien hebben met dien onwrikbaren moed, welken wij kennen bij onze geallieerden, een ongelijken strijd volgehouden, terwijl een deel der divisie *Bosquet*, onder aanvoering van dien waardigen bevelhebber, en de rijdende artillerie ter hunner ondersteuning aanrukten en zich op den vijand wierpen met eene stoutmoedigheid en tevens met eene krijgskundige bedrevenheid, welke ik niet genoeg naar waarde kan huldigen.

„De vijand, voor goed teruggedreven naar de vallei van de Tschernaya, heeft op het slagveld meer dan 4000 dooden en gekwetsten achtergelaten en heeft een nagenoeg gelijk aantal gedurende den strijd weggevoerd.

„Terwijl dat plaats vond, heeft de bezetting van Sebastopol aan de linker zijde van onze belegeringswerken een uitval gedaan, welke ons belegerings-leger en meer in 't bijzonder de door den generaal *Forey* gecommandeerde 4de divisie in de gelegenheid heeft gesteld om den vijand eene geduchte les te geven. De manschappen, welke last hebben gehad om dien uitval af te slaan, hebben blijken gegeven van eenen moed, die niet weinig strekt ter verhooging hunner verdiensten, wegens de standvastigheid, waarmede zij de moeijelijke en roemvolle taak der belegering verduren.

„Ik moet eervolle melding maken van corpsen en van militairen van alle wapenen, welke zich zeer onderscheiden hebben gedurende den slag. Ik zal die later doen kennen aan Frankrijk, aan den Keizer, aan het leger. Maar ik heb u thans reeds uit hunnen naam willen danken, en u zeggen, dat gij eene roemrijke bijdrage voor de geschiedenis van dezen moeijelijken veldtogt hebt geleverd."

— Uit Marseille wordt de aankomst gemeld van de beide generaals *de Salles* en *Dulac*. De maatregelen, ter overbrenging der beide door hen gecommandeerde divisien, worden met den meesten spoed voortgezet. Het linieschip *Saint Louis* is ter reede van Toulon aangekomen en zal weldra worden gevolgd door een aantal stoomvaartuigen uit den Oceaan.

— Uit Madrid wordt van den 19den gemeld, dat *Espartero* in de Cortes heeft verklaard, dat het ministerie voornemens was om zijn ontslag te nemen, ten einde de Koningin vrijheid te laten omtrent de keuze der bewindslieden. Tevens had de genoemde bewindsman verklaard, dat hij voortaan als ambteloos burger wenschte te leven.

LONDEN, 21 November ('s avonds).

Van wege het departement van Oorlog is, onder dagteekening van gisteren, eene circulaire gerigt aan de bevelhebbers der corpsen van de burger-militie, waarin berigt wordt, dat het, uit hoofde van het dringende belang eener spoedige vermeerdering van het staande leger, noodig is, dat daartoe van de regimenten der burger-militie zoo vele vrijwilligers als slechts mogelijk is geleverd worden. Dientengevolge zal bij de corpsen der burger-militie eene opzettelijke werving voor de garde, voor de linie-troepen en ook voor de mariniers plaats hebben, ten bedrage van 25 op de 100 man van elk militie-regiment; echter zullen, met goedvinden der bevelhebbers, ook boven het getal van 25 per 100, vrijwilligers aangenomen worden. Het handgeld voor de manschappen, die bij het leger in dienst treden, is bepaald op 7 p. st. Tevens is bekend gemaakt, dat officieren der militie als luitenants bij het leger aangesteld kunnen worden, zonder dat deze officiers-plaatsen (zoo als anders hier te lande gebruikelijk is) gekocht behoeven te worden, — en wel één luitenant op elke 75 man die tot het staande leger overgaan.

— De *Télémaque*, die den 10den dezer van Konstantinopel vertrokken is, is gisteren namiddag te Marseille aangekomen. Aan boord van dat stoomschip is een officier, die depeches van lord *Raglan* overbrengt. — Voorloopig meldt een bijzonder telegr. berigt uit Marseille, aangaande het verlies der Engelschen in den bloedigen slag van 5 Nov. bij Inckerman, dat daarbij de generaals *Cathcart*, *Strangways*, *Coldie* en ook *Torrens* gesneuveld, en vier (*Brown*, *Bentinck*, *Buller* en *Adams*) gekwetst zijn; dat 38 officieren en 442 manschappen zijn gesneuveld, en 96 off. benevens 1700 man gekwetst.

— Heden is weder een kabinetsraad gehouden.

— De britsche gezant bij het pruissische Hof, lord *Bloomfield*, welke zich in den laatsten tijd hier heeft opgehouden, is gisteren, over Calais, naar Berlijn teruggekeerd.

— De beurs was heden in 't begin willig; later ging de prijs der 3 pc. gecons. resc. van 92 1/8 terug tot 91 7/8.

LONDEN, 22 November.

Naar aanleiding van het uit Berlijn en Weenen medegedeelde berigt, dat het Kabinet van Petersburg zich bereid verklaard zou hebben om de bekende vier voorwaarden, vervat in de oostenrijksche nota van 8 Augustus jl., als den grondslag van onderhandelingen over den vrede aantenemen, behelst de *Times* heden eene redenering, waarin beweerd wordt, dat het genoemde Kabinet, indien het werkelijk die gezindheid te kennen gegeven heeft, daarmede gewis geen ander doel heeft gehad, dan om op nieuw eene reeks van schrifturen uittelokken en zoo lang als mogelijk is de militaire werkdadigheid van Oostenrijk tegentehouden. De schrijver doet daarbij opmerken, dat bij de mededeeling der bewuste vier punten uitdrukkelijk is opgegeven, dat zij slechts het *minimum* der van Rusland gevorderde concessien bevatten; dat zij slechts de grondslagen van de vredes-onderhandelingen uitmaken, en dat daarbij een wijd veld is opgebleven voor de regeling van de veelvuldige belangrijke aangelegenheden, welke met de tegenwoordige verwikkelingen in het oosten van Europa in verband staan; dat men, op grond van vroegere ondervinding, geen vertrouwen kan stellen in eene algemeene verklaring van Rusland, dat het de bewuste voorwaarden, als den grondslag van verdere onderhandeling, wil aannemen, zoo lang het niet stellig blijkt, dat die punten te Petersburg in denzelfden geest verstaan worden, als waarin zij zijn voorgedragen.

Daarna vervolgt de *Times* hoofdzakelijk aldus: „Deze schijnbare concessie is, even als de ontruiming der vorstendommen, ongetwijfeld door Rusland gedaan om eene nauwere aansluiting van het Hof van Weenen aan de westersche mogendheden te verhinderen, en om de opregtheid van dat Hof op de proef te stellen. Het is onmogelijk, dat het Weener Kabinet deze kunstgreep niet zou doorgronden. Uit de wijze, waarop de bedoelde mededeeling te Weenen behandeld wordt, zal het blijken, of de oostenrijksche bewindslieden al dan niet een voorwendsel zoeken om, ten koste van de groote belangen van Europa, hunne neutraliteit langer te doen voortduren. In ieder geval zal het door Oostenrijk te nemen besluit in geenen deele invloed hebben op de verdere handelingen van de oorlogvoerende mogendheden.

„Wij meenen, dat geen uitzigt op vrede bestaan kan, zoolang de uitslag van den oorlog niet beslist heeft, of de invloed van Rusland, dan die van Engeland en Frankrijk, voortaan het overwigt zal hebben in de zaken van het Oosten en van Europa. Het geschil daarover kan niet door onderhandeling vereffend worden, te minder terwijl met de uiterste hevigheid gestreden wordt tegen het bolwerk en brandpunt der russische magt. De uitslag der krijgsbedrijven van het vereenigde leger bij Sebastopol zal later den loop der onderhandeling bepalen. Alleen langs den weg der overwinning zal men tot den vrede kunnen geraken."

— Een telegr. berigt uit Weenen van gisteren avond meldt, dat gedurende eenige dagen geene goederen-treinen over de noordelijke en zuidelijke spoorwegen in Oostenrijk vervoerd zouden worden, omdat het 6de armee-corps over die wegen uit Stiermarken naar Moravia overgebragt zou worden.

— Naar men verneemt, hebben de telegraaf-maatschappijen maatregelen genomen om tijdingen van officieren in het Oosten naar hunne betrekkingen hier te lande overtebrengen, en zal dit over de telegraaf-lijnen van 's Gravenhage naar alle stations in Engeland kosteloos geschieden kunnen.

's GRAVENHAGE, 22 November.

Z. M. heeft, bij besluiten van den 18den en den 20sten dezer, goedgevonden: 1° te benoemen:

bij het wapen der inf.: bij het 4de reg., tot kapit. van de 3de kl., den 1sten luit. *J. F. Weegers*, van het 7de reg. van het wapen; bij het 7de reg., tot 1sten luit., den 2den luit. *A. H. Schade van Westrum*, van het corps;

bij het wapen der kaval.: bij het 2de reg. drag., tot maj., den ritm. der 1ste kl., *J. H. Schreuder*, van het corps; tot ritm. van de 3de kl., den 1sten luit. *H. E. de Bruijn*, van het 4de reg. drag.; tot 1sten luit., den 2den luit. jhr. *P. O. H. Gevaerts van Simonshaven*, van het corps; tot kapt.-adm. van kl. en wap., den 1sten luit.-adm. van kl. en wap., *H. W. Roebij*, van het 2de reg. inf.; tot 1sten luit.-adm. van kl. en wap. bij het 5de reg. inf., den 2den luit.-adm. van kl. en wap. *D. van der Hurk*, van het corps;

bij het wapen der artill.: bij den staf van het wapen tot luit.-kol., den maj. *H. A. Gobius*, van dien staf, inspect. der draagbare wapenen; tot kapit. van de 3de kl., den 1sten luit. *J. C. Verheije van Sonsbeeck*, van dien staf, hoofdopziener bij de dir. der artill.-stapel- en constr.-magaz.; tot maj. en magazijnm. der art. van de 1ste kl. aan den Helder, den kapit. der 1ste kl. *J. J. A. van der Linden de Hartogh*, van het 2de reg. vesting-art.; tot kapit., de 1ste luits *G. van de Pol* en *J. van Berghe*, magazijnm. der art. van de 2de kl., respect. te Groningen en te Grave; tot 1sten luit., de 2de luits. *IJ. Buttinger* en *J. J. P. de Boer*, magazijnm. der art. van de 3de kl., respect. te Willemstad en bij het Dep. van Oorlog, wordende eerstgenoemde tevens overgeplaatst naar Delfzijl; tot magazijnm. der art. van de 2de kl. te Breskens, den 1sten luit. *F. de Haan*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Doesburg; en te Willemstad, den 1sten luit. *J. G. Bosch*, magazijnm. der art. van de 3de kl. bij de art.-stapel- en constr.-mag.; tot 2den luit. en magazijnm. der art. van de 3de kl. bij de art.-stapel- en constr.-mag., den adj.-onderoff. *J. Blok*, schrijver van de 1ste kl. bij die mag.; en den serg.-maj. *T. G. ter Haar*, van de Kon. Acad. voor de zee- en landm.; te Bath, den conduct. der art. van de 1ste kl. (adj.-onderoff.) *D. Clementz*; te Wierikkerschans, den adj.-onderoff. *C. Ouwendijk*, van het 3de reg. vesting-art.

bij het reg. veld-art.: tot maj., den kapit. der 1ste kl. *J. C. Wagner*, van het corps; tot kapit. van de 3de kl., den 1sten luit.-adj. *F. van Exter* en den 1sten luit. *L. P. D. Nederburgh*, beiden mede van het corps; tot 1sten luit., de 2de luits *J. W. J. Zegers Rijser* en *J. C. Baud* van het reg., mitsgaders den 2den luit. *F. M. B. Alewijn*, van het reg. rijd. art.;

bij het 1ste reg. vesting-art.: tot kol. en comm. van het corps, den luit.-kol. *C. Daniels van Wijkhuise*, van het reg.; tot maj., den kapt. der 1ste kl. *P. C. G. van der Kun*, mede van het corps; tot kapt. van de 3ee kl., de 1ste luits. jhr. *A. L. F. J. van der Wijck* en *E. J. Jacobs*, respect. van het reg. rijd. en reg. veld-art.; tot 1ste luit., de 2de luits., *P. L. Verschoor* en *D. G. T. G. van der Voort Maarschalk*, de eerste van het corps ponton. en de laatstgenoemde van het reg.;

bij het 2de reg. vesting-art., tot maj., den kapit. der 1ste kl. *E. A. Frantzen*, van het 1ste reg. vesting-art.; tot kapit. van de 3de kl. de 1ste luits., *W. H. G. Ernst de Seiwert* en *J. Altink*, beiden van het 3de reg. vesting-art.; tot 1ste luit. den 2den luit. *K. L. van der Heijden*, van het corps;

bij het 3de reg. vesting-art. tot comm. van het corps den luit.-kol. *T. Sommerton*, van het 2de reg. vesting-art.; tot luit.-kol. den maj. *R. Verschoor*, van het corps; tot maj. den kapit. der 1ste kl. *A. A. Tindal*, mede van het corps; tot kapit. van de 3de kl., den 1sten luit. *F. F. Cox van Spengler*, van den staf van het wapen, adj. in de 2de art.-dir.; tot 1sten luit., de 2de luits. *W. C. Hojel* en *C. M. J. W. Rijnen*, respect. van het 2de en 1ste reg. vesting-art.;

bij het reg. rijd. art. tot kol., den luit.-kol. jhr. *C. D. P. Sin-*

gendonck, comm. van het corps; tot 1sten luit., den 2den luit. *J. W. L. Gerard van Sijsen*, van het corps;

2°. in active dienst te stellen: bij het 2de reg. vesting-art., den luit.-kol. der art. *C. H. G. Steuerwald*, thans op non-act.;

3°. te verplaatsen: naar Nijmegen: den kapit. *W. H. van Hoogenhuijze*, magazijnm. der art. van de 2de kl. te Vlissingen; naar Vlissingen: den kapit. *J. Ubbens*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Brielle; naar Maastricht: den kapit. *G. D. Schindler*, magazijnm. der art. van de 2de kl. aan den Helder; naar Heusden: den 1sten luit. *J. F. Buffart*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Breskens; naar Doesburg: den 1sten luit. *L. Vetzo*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Bath; naar Brielle: den 1sten luit. *G. Zweers*, magazijnm. der art. van de 3de kl. bij de art.-stapel- en constr.-mag.; naar Venlo: den 1sten luit. *A. Kraak*, magazijnm. der art. van de 3de kl. te Wierikkerschans.

'SGRAVENHAGE, 23 November.

Bij besluiten van 12 en 15 Nov. heeft Z. M. op pensioen gesteld den kapitein *S. H. Hoffmeister* van het 6de reg. inf., den kapitein *J. Geestenbeek* van het 7de reg. inf., en den ritm. jhr. *de Mey* van het 3de reg. drag., — en benoemd:

Bij het reg. gren. en jagers, tot 1sten luit. de 2de luits. *D. F. K. Hardenberg*, *S. J. L. Creutz* en *B. J.* baron *Mulert tot de Leemkule*, allen van het corps: bij het 1ste reg. inf., tot 1ste luit., den 2den luit. *M. J. Nolthenius de Man*, van het corps; bij het 6de reg. inf., tot kapitein 3de kl., den 1sten luit. *F. J. A. Esau*, van den staf van het wapen; bij het 7de reg. inf., tot kapitein 3de kl., den 1sten luit *J. B. Hamm*, van het corps; tot 1sten luit., den 2den luit. *J. A. L. O. van der Monde*, van het instr.-bat.; bij het 3de reg. drag., tot ritm. 3de kl., den 1sten luit. jhr. *A. H. des Tombe*, van het reg. jag. te paard; bij het reg. jagers te paard, tot 1sten luit. den 2den luit. *M. G. Matthes*, van het 1ste reg. drag,

— Bij het vervolg der beraadslagingen over de staatsbegrooting, in de zitting der Tweede-Kamer van heden, heeft de heer *Elout* zich bepaald bij eenige algemeene aanmerkingen. Hij heeft het in twijfel getrokken, of onder de bewindslieden wel eene wenschelijke overeenstemming aanwezig was. Het is hem niet voorgekomen, dat de toekomst voor Nederland zoo duister was, als door sommigen wordt vermoed; en hij heeft den minister van Financien dank gezegd voor de wijze, op welke deze bewindsman heeft gewaagd van drie achtenswaardige personen, welke thans geene leden meer zijn dezer Vergadering.

De heer *Westerhoff* heeft te kennen gegeven, dat het hem om 't even is, welke personen in 't Bewind gezeten zijn, mits de zaken naar behooren worden behartigd; maar dat de verhoogde staatsbegrooting een pijnlijken indruk op zijn gemoed heeft gemaakt, als een blijk opleverende van teruggang. en als eene voordragt, aan welke hij nimmer zoude hebben kunnen gelooven, dat staatslieden, als de heeren *v. Hall* en *Donker Curtius*, naar aanleiding van hetgeen vroeger door hen is verkondigd, hunne toestemming zouden hebben verleend; dat, indien de vroeger hooggeschatte meester der vereenvoudiging deze vlag verlaat, hij spreker dezelve niet zal verloochenen.

De heer *v. Zuylen* heeft in 't breede de ministers van Justitie en van Buitenl. Zaken beantwoord, tot wederlegging van hetgeen zij tegen zijne rede van eergisteren hadden aangevoerd. Wijders zijne denkbeelden omtrent neutraliteit nader ontwikkelende, heeft hij aangemerkt, dat neutraliteit geen isolement vordert, en ook niet sympathie uitsluit, en dat eene geïsoleerde neutraliteit zonder sanctie. zonder straf tegen inbreuk, weinig beteekent en tot wantrouwen aanleiding geeft. Ten slotte terugkomende op de gebeurtenissen met het Hof van Rome, bleef hij zich beklagen, dat men zijn persoon aan de politiek had opgeofferd, en bleef hij ontkennen. eenige voorafgaande mededeeling te hebben gehad van de aanstaande invoering der bisschoppelijke hierarchie.

De minister van Buitenl. Zaken heeft daarop den vorigen spreker geantwoord, en volhard bij zijne meening, dat er een misverstand moet bestaan nopens het laatst aangeroerde punt; want hij kan de ontkentenis van den spreker niet loochenen, en ook mag hij de gezegden van den internuntius niet in twijfel trekken.

Vervolgens heeft de heer *Thorbecke* in eene zeer uitvoerige rede beantwoord hetgeen door den heer *v. Foreest* tegen de constitutionele partij en de liberalen was aangevoerd. Voorts sprekende over het programma van 26 April en het optreden van het tegenwoordige ministerie, schetste hij het stelsel van het vorige Bewind ten aanzien der grondwettige vrijheid van godsdienst. Hij beweerde daarbij, dat niet het programma van April de gemoederen tot bedaren had gebragt, maar wel de meening, dat het ministerie de bisschoppen zou weren..

Wijders de aangebodene staatsbegrooting behandelende, zeide hij, dat het voorstel der 5 leden achterwege gelaten zou kunnen worden, indien de minister toezegde *geheele* afschaffing van het gemaal in het aanstaande jaar.

Nadat vervolgens de heer *van Bosse* op zijne vorige rede teruggekomen was, is de verdere beraadslaging bepaald op morgen ochtend.

— De heer *Dommer* heeft een amendement ingediend, strekkende om op het 3de hoofdstuk (Buitenlandsche Zaken) de bezoldiging der gezanten met *f* 12,500 te *verminderen*.

— Uit de memorie van toelichting tot de voordragt wegens de opheffing van het fonds ter bevestiging van het zuidelijk frontier, blijkt, dat de middelen voor het dienstjaar 1854 daardoor met *f* 99,016 zullen kunnen worden gebaat.

— De Staten van Zuid-Holland hebben het reglement voor het bestuur van den Overwaard aangenomen, en de overweging van dat van de Krimpener-waard tot eene volgende vergadering uitgesteld, en daarop is de najaarszitting gesloten.

— De Eerste-Kamer is tegen den 7den December bijeengeroepen.

HAARLEM, 22 November.

In de bijeenkomst van den Gemeente-raad van heden is, op voorstel van den heer *v. d. Breggen*, met 11 tegen 4 stemmen, besloten, dat de Stads-apotheek behoort tot de instellingen vermeld onder lett. A. art 2 van de armenwet, en is het bestuur van die inrigting uitgenoodigd om voor 1855 eene begrooting voor 1855 intezenden.

Verder is beraadslaagd over den brief van Regenten van het Oude-Mannenhuis, verlangende, dat de Raad zal terugkomen op het besluit van 18 October, in zoo verre, dat de overname van de woningen, aan dit gesticht in gebruik gegeven, zal worden gesteld op den eersten Mei, in stede van op den eersten Januarij, en protesterende tegen de rekenpligtigheid, welke uit het overleggen van de rekening van de dienst van 1853 zou kunnen worden afgeleid. De heer *v. d. Breggen* heeft gemeend, dat men, ter zake van de in dien brief voorkomende uitdrukkingen, ten aanzien van denzelven behoorde overtegaan tot de orde van den dag. De heer *Salvador* heeft daarmede ingestemd. De heer *Travaglino* heeft zich niet daarmede vereenigd, maar gemeend, dat, daar de verlangde rekening, in elk geval, zal worden ingezonden, en de overname der perceelen, naar zijn inzien, op den eersten Januarij behoort te blijven bepaald, de Raad kortelijk aan Regenten behoorde te kennen te geven, dat die Vergadering bij het vroeger genomen besluit volhardde.

Nadat de heer *v. d. Breggen* zijn voorstel had ingetrokken, heeft de heer *Salvador* begrepen, dat aan Regenten behoorde te worden geantwoord, dat de Raad, bij het besluit volhardende, verlangt, dat het in allen deele zal gehandhaafd worden. De heer *Travaglino* heeft bij zijn voorstel volhard, en de heer *v. d. Breggen* heeft zich daartegen verzet, op grond dat de Raad alsdan zoude berusten in de, zoo hij zeide, onbetamelijke uitdrukkingen van den brief. De voorzitter heeft aangemerkt, dat de bewuste brief geenszins dien ongunstigen indruk op hem had gemaakt; — dat hij in denzelven niets had bespeurd, waardoor aan de waardigheid van den Raad zoude zijn te kort gedaan, en dat, indien Regenten over de zaak waren gehoord, de onderwerpelijke brief niet zou zijn ingekomen. Ten slotte is het voorstel van den heer *Travaglino*, met 11 tegen 4 stemmen, aangenomen. *Tegen* hebben hestemd de heeren *Brink*, *Huet*, *de Breuk* en *de Bruyn Kops*.

Het adres van den Ned. Ger. Kerkeraad, om het Ned. Ger. Diaconiehuis voorloopig nog onder de gestichten sub. La D van art. 2 der armenwet bedoeld te rangschikken, is, na eenige woordenwisseling, met 13 tegen 2 stemmen (die der heeren *v. d. Breggen* en *Salvador*) afgewezen.

Hoewel het verslag der fin. commissie, betreffende de begrootingen der Godshuizen, is afgedaan, en alleen nog moet worden beslist nopens het voorstel dezer commissie, wegens het verleenen van subsidie aan Regenten van het R. K. Wees- en Armhuis, ten aanzien waarvan de stemmen hebben gestaakt, heeft de voorzitter voorgedragen, om ook dit punt aftedoen en het voorstel aftewijzen, en is dienovereenkomstig besloten.

Met 8 tegen 6 stemmen, is afgewezen een verzoek van het R. K. Armbestuur, om Regenten van het R. K. Wees- en Armhuis te magtigen om voor stads rekening, in plaats van 60,000 ℔ rogge en 1500 ℔ tarwe, 62,000 ℔ rogge en 3000 ℔ tarwe aan dit bestuur te verstrekken.

Op voorstel van de fin. commissie wordt afgewezen het verzoek van Regenten van het Luth. Wees- en Armhuis om verhooging van subsidie, tot dekking van een tekort, en aangehouden het verzoek om voorziening in het tekort, tot na het inkomen der rekening van 1854.

Op voorstel van den heer *Salvador* wordt besloten, om aan B. en W. optedragen, zich met Ged. Staten te verstaan, naar aanleiding van een in de vergadering der prov. Staten genomen besluit, ten einde de bekendmaking van meer volledige verslagen van het verhandelde in de zittingen van den Raad te erlangen.

De voorzitter heeft medegedeeld, dat aanstaanden zaturdag de schilderij, door den heer *Thomas Wilson* aan de stad vereerd, en voorstellende *Kenau Hasselaer* op de wallen van Haarlem, in de Groote Zaal van het Stadhuis zal worden opgehangen.

HAARLEM, 23 November.

Terwijl aan de eene zijde melding wordt gemaakt van het inschepen van turksche troepen van het leger van *Omer-bassa* naar de Krim, wordt aan den anderen kant verzekerd, dat deze troepen aanstalten maken, om zich in Moldavie te vereenigen, van daar de Pruth over te trekken en een aanval te ondernemen op de strijdkrachten der Russen in Bessarabie. — Onder dagteekening van den 10den November wordt uit Jassy gemeld, dat aldaar is aangekomen de turksche commissaris *Derwink-bassa*, en dat deze de aanstaande komst heeft aangekondigd van een corps turksche troepen, 't welk voor dien aanval bestemd zoude zijn.

Uit Polen wordt gemeld, dat vorst *Paskevitz* bevel heeft gegeven, om nog 20,000 man ter versterking der troepen in Bessarabie aftezenden.

De parijsche *Moniteur* meldt, dat den 7den November in de verschillende hospitalen te velde van het leger in de Levant aanwezig waren 1827 militairen, waaronder 903 gekwetsten. Tevens waren in dezelve opgenomen 500 Russen.

In Petersburg zijn berigten ontvangen van vorst *Menschikoff* van den 15den November, inhoudende, dat de belegerings-werken nog niet verre waren gevorderd; — dat het bombardement aanhield. doch zonder belangrijke schade te weeg te brengen; — dat den 14den een zware storm in de Zwarte-zee had gewoed; — dat acht transportschepen der geallieerden waren gestrand, en dat een fregat en een korvet waren verongelukt.

Een telegr. berigt uit Liverpool meldt, dat, volgens aldaar ontvangen tijdingen uit Nieuw-York van 11 Nov., de engelsche en fransche scheepsmagt in de Stille-Zuidzee, in de eerste dagen van September, de russische sterkte Petropolofski, in Kamschatka, heeft aangetast en daarbij twee russische batterijen vernield en twee schepen vermeesterd heeft. Het verlies der geallieerden bedroeg 64 man; dat der Russen was zeer aanzienlijk, maar niet juist bekend. De britsche admiraal *Price* had bij die gelegenheid, door een ongeluk, het leven verloren. — Volgens eene andere opgaaf, zou de geallieerde scheepsmagt, met verlies van 100 à 200 man, zijn afgeslagen.

In de jongste vergadering der prov. Staten van Groningen is rapport uitgebragt ter zake van de inpoldering der Lauwerzee. Daaruit bleek, dat de commissie *ad hoc*, niettegenstaande de afwijzende beschikking van het gouvernement, om die inpoldering van 's Rijks wege te doen plaats hebben, van meening is, dat eene voor de provincien Friesland en Groningen zoo belangrijke onderneming voor alsnog geenszins mogt opgegeven worden, maar, onder het uitzien naar de noodige hulpmiddelen, een gelegener tijd moest worden afgewacht, om in dezen krachtig en eendragtig te handelen, ten einde aan zulk een fraai plan het noodige gevolg te kunnen geven. Hoogstwaarschijnlijk zal de vergadering overeenkomstig de conclusie van het rapport besluiten, maar vooreerst blijft de zaak weder onafgedaan.

— De *Amst. Cour.* deelt mede, dat *J. H. Kemper*, na zijne veroordeeling, herhaaldelijk de regtvaardigheid van het over hem uitgesproken doodvonnis erkend, en diep berouw over de door hem gepleegde misdaden betoond heeft. Deze stemming heeft tot de laatste oogenblikken zijns levens voortgeduurd, en werd aangekweekt door de toespraken van den hem toegevoegden geestelijke, den eerw. r. kath. pastoor *J. Brinkman*. Toen hem, dingsdag ochtend, door den heer procureur-generaal de verwerping van zijn verzoek om gratie en de op handen zijnde executie van zijn vonnis werd aangezegd, was hij diep getroffen, maar behield hij zijne kalmte. Op zijn verzoek heeft hij 's avonds afscheid genomen van *Prickwinkel* en diens knecht, en, gelijk vroeger in brieven aan hen, vergeving verzocht van de jegens hen gepleegde misdrijven. Ook in de laatste uren zijns levens werd hij door den genoemden geestelijke, benevens den eerw. pastoor *Steins Bisschop*, bijgestaan; beiden gaven met vreugde getuigenis van het voortdurend geloof des berouwvollen zondaars.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 22 November. Den 21sten dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Magnet* en *Harlingen*, beide van Londen; *Gouv. van Ewijck*, Hull; *twee Gebroeders*, van der Veer, Newcastle; *Louisa Helena*, Janssen en *Hermine*, Eisenbart, beide van Memel; *Catharina*, Geers, *Jantina*, Boswijk en *Wiegerdina*, Degenhardt, alle 3 van Koningsbergen; *Lykens Pröve*, Zachariassen, Odenzee; *Astrea*, Oldenburger, Ystad; *Haabet*, Isthoy, Grenae; *Sophie*, Johan[illegible], Stege; *Knud*, Svendsen, Rive naar Schiedam als bijlegger; [illegible]*congada*, Carannza, Bremen; en uitgezeild: *Lucia Maria*, Papineau, Gothenburg; *Bremerhaven*, Hilken, Bremen, de laatste is uit zee teruggekomen. Wind z. z. w.

AMSTERDAM, 23 November. Den 22sten dezer in Texel binnengekomen: de stoomb. *Lord John Russell* en *Hoop*, Brouwer, beide van Londen, de laatste naar Harburg met schade; de stoomboot *Graaf van Rechteren*, Hull; *Catharina Frederika*, Smidt, Oudsoen; en uitgezeild: de stoomb. *Westvriesland*, Londen. Wind z. z. w.

Den 22sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Elisabeth*, Matthews, Shoreham; de stoomb. *Pelican*, Liverpool. Gisteren nóg: *Hans Jörgensen*, Gibson, Haderaleben; *Titus*, Hansen, Sonderburg; *Ocean*, Mewes, Colding; en uitgezeild: de stoomboot *Prins van Oranje*, Duinkerken; *Batavier* en *Concordia*, beide naar Londen; *Irwell*, Hull. Wind z. w.

Den 31sten Oct. van Baltimore uitgeklaard: *Columbine*, Andresen, Rotterdam.

Den 7den dezer te Civita Vecchia binnengekomen: *Margaretha Hermanna*, Nyman, Amsterdam.

Den 16den dezer te Genua binnengek.: *Gesina Alida*, Botje, Amst.

Den 18den dezer van Portsmouth uitgezeild: *Anna Maria Henriette*, Bos, Amsterdam naar Suriname; *Komeet*, Zeylstra, dito naar Konstantinopel.

Den 19den dezer van Liverpool uitgezeild: *Dionysia Catharina*, Arenspoot, Sydney; *Java Koerier*, Rienitz, Batavia.

HELVOET, 21 Nov. Het schip *Drie Gebroeders*, gevoerd geweest door kapt. H. Punche Jr., van Gothenburg naar de Maas, is, door het volk verlaten, op den Hinderbank gevonden en alhier binnengebragt.

WHITSTABLE, 19 Nov. Het schip *Willem I*, kapt. T. J. Niedfeldt, van Texel naar Akyab, is alhier met assistentie van twee ligters binnengebragt.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

23 *November* 1854. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld . .	2½	pct.	58½	13/16	—
〃 〃	3	〃	69¾	⅞	—
〃 〃	4	〃	88¼	5/16	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	〃	—	—	—
Oost-Indische Leening . .	4	〃	87⅞	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	—	—	
〃 . . .	4½	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	99½	⅝	99½
〃 〃 1828/1829.	5	〃	98¾	—	—
Certificat. 〃 1831/1833.	5	〃	—	—	—
〃 〃 1840	4	〃	74	—	—
〃 bij Stieglitz . . .	4	〃	72¾	—	—
〃 〃 〃 N. .	4	〃	72¼	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	56⅛	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .	*f*		—	—	—
Obligatiën	4	pct.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	〃	17⅞	15/16	—
〃	3	〃	—	—	—
〃 Binnenl. . .	3	〃	32¾	⅞	32 13/16
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			5½	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metaliek . .	5	〃	61⅛	⅞	61¾
〃 〃 N. 1849 à 1854	5	〃	72⅛	⅞	72¾
〃 〃 . .	2½	〃	30¼	31⅜	31 5/16
BELGIE, ...	2½	〃	—	—	—
Rothschild	[illegible]		—	—	—
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	96	¼	—
〃 〃 £ 200	5	〃	95	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	〃	35¾	36	—
〃 difired	3	〃	—	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	〃	—	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans . .	4	〃	22¾	23	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	〃	—	—	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	〃	20	⅛	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 104¼. Rusland cert. adm. Londen 4½ pc. 82¼ à ½. Oostenrijk Metall. La B. 1849 à 1854 5 pc. 72¾. Weener Aand. fl. 250 *f* 312. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 3 3/16 à ¼. Columbia Equador 2 11/16 à ¾. Venezuela obl. uitgest. 9⅞ à 10⅛. Louisiana 99½. Nat. Oostenr. Metall. 5 pc. 65½. N. 4 pc. Weener Loten *f* 223½ à *f* 224. — Beleening 3. Prolongatie 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

Tengevolge van de hoogere buitenlandsche merken was de beurs heden willig; al de fondsen waren meer of min hooger gevraagd,

Prijzen der Coupons: Metall. *f* 23,20; Div. in £ *f* 11,62½; Eng. Russen *f* 11,62½; Frans. *f* 55¾; Belg. *f* 55¾; Pruiss. *f* 35⅛; Hamb. Russen *f* 35¾; Russen in Z. R. *f* 34½; Pools. in Fl. *f* 26¾; Spaans. *f* 2,34.

WEENEN, 23 November. De 5 pc. met. 82⅝.

LONDEN, 23 November. De 3 pc. gecons. resc. 91⅞ à 92. Mexico 21⅜ à ⅝. Peru 67. Spanje 3 pc. 38; 1 pc. 18½ à ¾. Rusland 4½ pc. 85. Turksche leening 5½ disc.

PARIJS, 23 November. De 3 pc. renten 69 fr. 65; 4½ pc. 94 fr. Spanje 3 pc. 34; 1 pc. 18¼.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 21 November. *Tarwe* flaauwer; 70 p. n. *f* 12,40; 70 à 74 p. n. Old. *f* 12,10 à *f* 13,30. *Rogge* iets hooger; 64 à 70 p. inl. *f* 9,60 à *f* 10,80. *Boekweit* als voren; 64 à 68 p. gr. zand *f* 7,20 à *f* 8; 64 p. veen *f* 6,90. *Gerst* flaauwer; 54 à 58 p. winter *f* 6,15 à *f* 6,80; 54 à 58 p. zomer *f* 5,70 à *f* 6. *Haver* lager; 36 à 42 p. dikke *f* 3,75 à *f* 4,35; 36 à 40 p. w. voer *f* 3,70 à *f* 4,10. *Paardenboonen* *f* 7,50 à *f* 8,40. *Koolzaad* hooger; *f* 15,25 à *f* 15,50.

SNEEK, 21 November. *Boter* *f* 45. *Kaas* *f* 26,50 à *f* 30,50.

DELFT, 23 Nov. *Boter* *f* 51 à *f* 53. *Hooiboter* *f* 45 à *f* 48.

*** SPOORWEG, *Antwerpen — Rotterdam.*

Vertrek van *Antwerpen*, 's m. 7 u. 30 m., 9 u. 45 m.; 's nam. 4 u; 's av. 5 u. 30. m.
„ „ *Rotterdam*, 's m. 8 u. 30 m.; van *Dordrecht* 's m. 9 u. 30 m.
„ „ *Breda*, 's m. 6 u. 5 m., 11 u. 30 m.; 's av. 5 u. 10 m.

NB. Gedurende het Wintersaizoen kan er niet op gerekend worden, dat met de Spoortrein in verband met de Stoombootdienst uit Rotterdam, de Trein van Antwerpen naar Brussel van 2 u. 50 m. zal worden bereikt. — Er bestaat nogthans ook een vertrek van Antwerpen naar Brussel 's nam. 4 u. 15. m.

*** *De Directeuren van Teylers Stichting* en *de leden van Teylers Godgeleerd Genootschap* hebben, in hunne vergadering van 10 November 1854, uitspraak gedaan over de verhandelingen, welke ingezonden waren ter beantwoording der voorgestelde vraag over de inspiratie der Boeken van het Nieuwe Verbond. Deze antwoorden waren *drie* in getal. N°. 1. Eene Nederduitsche met het motto: *Τὸ εὐαγγέλιον — δύναμις τοῦ Θεοῦ.*

N°. 2. Eene Nederduitsche met het motto: Die in Chris-

to geschehene Offenbarung ist die Offenbarung eines Gottmenschlichen Lebens und einer von dieser Gottmenschlichen Persönlichkeit ausgegangenen religiös-sittlichen Lehre, welche in des Geistes Einheit mit Christo von den Aposteln entfaltet würde. Die Schrift ist theopneutisch oder inspirirt, d.i. gottbegeistert, insofern sich der Gottesgeist jenes Lebens und jener Lehre auf authentische und zuverlässige Weise darin ausdrückt.

N°. 3. Eene Hoogduitsche met het motto: Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς Evg. Joh. V. 39.

De beoordeelaars waren eenstemmig in de erkentenis van het verdienstelijke, waardoor alle deze antwoorden zich onderscheiden, die getuigen zoowel van de bekwaamheid en kennis der schrijvers, als van de moeite, aan hunnen arbeid besteed. Maar even eenstemmig waren zij in hun besluit, dat nogtans aan geen der drie schrijvers de uitgeloofde eereprijs kon worden toegekend, omdat geen hunner de voorgestelde vraag zoo voldoende beantwoordde, als zij grond hadden te verwachten en te eischen

In de beide Nederduitsche verhandelingen vonden beoordeelaars vele gewaagde en onbewezene stellingen, waarop intusschen de verdere redenering wordt gebouwd. De exegese der bijbelplaatsen, tot het onderwerp der vraag betrekkelijk, is naar hun oordeel doorgaans gebrekkig en onvast, en gewrongen naar de vooraf opgevatte meening der schrijvers.

De schrijver van N°. 1 heeft blijkbaar bijzondere zorg besteed aan het historische gedeelte van zijne verhandeling; maar beoordeelaars misten daarin toch de kritiek, die men in zulk eene geschiedenis van het dogma mag verlangen, en vonden ook hier eene veel te eenzijdige beschouwing. Behalve de algemeene gebreken, welke aan de beide Nederduitsche verhandelingen bijna in gelijke mate eigen zijn, wordt N°. 2 nog door eene verregaande achteloosheid op den vorm ontsierd, die de lezing onaangenaam en het verstaan soms moeijelijk maakt.

Beter voldeed aan beoordeelaars de Hoogduitsche verhandeling, waarvan vooral het eerste gedeelte uitmunt door eene juiste exegese van de schriftuur-plaatsen, en met de vraag in betrekking staan. Het historisch overzigt in het tweede gedeelde laat echter veel te wenschen over, vooral ook omdat daarin op de latere schriften, voornamelijk sedert 1833 in het licht gekomen over dit onderwerp, bijna in 't geheel geene acht is geslagen. Beoordeelaars vonden eindelijk in het laatste gedeelte dezer verhandeling niet die helderheid en bezadigdheid, waardoor anders dit stuk zich zoo gunstig onderscheidt, en betreurden dit te meer bij het vele voortreffelijke, dat zij in den geheelen arbeid van den schrijver opmerkten.

Om al deze redenen heeft er dus geene bekrooning kunnen plaats hebben. De naambriefjes zijn ongeopend verbrand. Er is intusschen besloten, om de prijsvraag nogmaals uit te schrijven voor het volgende jaar. Zij luidt aldus:

Tot de gewigtige vraagstukken, die in de laatstverloopen jaren op het gebied der theologie buiten- en binnenlands op nieuws ter sprake gebragt zijn en groote belangstelling gewekt, tot verschillende beschouwingen aanleiding gegeven en tot zeer uiteenloopende slotsommen geleid hebben, behoort voorzeker de vraag naar het gezag van de apostolische schriften des N. Verbonds, welke de bronnen van onze kennis des Christendoms uitmaken. Bij de wijd verschillende gevoelens, die nog altoos over dit punt blijven bestaan, acht het Godgeleerd Genootschap van Teylers Stichting het even tijdig als nuttig, eene poging te doen, om het tot meerder klaarheid en zekerheid te brengen. Het stelt daarom de navolgende vragen aan de Godgeleerden ter beantwoording voor:

Vooreerst: hebben wij redenen, om de Boeken des N. Verbonds in dien zin als *ingegeven* (*geïnspireerd*) te beschouwen, dat wij aan hunne schrijvers *onfeilbaarheid* moeten toekennen? en onderstelt de *ingeving* (het *geïnspireerd* zijn) de onfeilbaarheid der schrijvers?

Ten Tweede: Wat leert de geschiedenis zoowel omtrent den oorsprong van het leerstuk der *inspiratie* van de boeken des N. Verbonds, als van de wijzigingen, welke dat leerstuk vroeger en later heeft ondergaan; en wat kan daaruit zoowel met betrekking tot het wezen, als tot het belang van dit leerstuk afgeleid worden?

Ten Derde: Hangt het geloof aan het Evangelie af van de aanneming der onfeilbaarheid van de Apostelen, of hebben wij andere genoegzame redenen voor het gezag van de schrijvers des N. Verbonds, om dat geloof op hechte grondslagen te vestigen?

De prijs voor het best en voldoend gekeurd antwoord op ieder dezer vragen is een gouden Eerepenning, op den stempel des Genootschaps geslagen, ter innerlijke waarde van vier honderd gulden.

De Verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Latijn, Fransch, Engelsch of Hoogduitsch, met eene *Nederduitsche letter*, goed en leesbaar geschreven zijn *door eene andere hand dan die van den opsteller*. Ook moeten zij vóór den bepaalden tijd *in haar geheel* worden ingezonden, zullende geene antwoorden, waarvan eenig gedeelte ontbreekt bij de inlevering, tot het dingen naar den gemelden eereprijs worden toegelaten. De tijd der inzending van de antwoorden wordt vóór of op den eersten Januarij 1856 bepaald, opdat zij vóór den eersten December van genoemd jaar kunnen beoordeeld worden. Alle ingezonden stukken blijven het eigendom des Genootschaps, dat de bekroonde met of zonder vertaling in zijne werken opneemt, zonder dat de schrijvers anders, dan met toestemming der Stichting, die mogen uitgeven. Ook behoudt het Genootschap aan zich het regt, om van de niet bekroonde stukken zoodanig gebruik te maken, als het raadzaam zal oordeelen, hetzij zonder of met vermelding van den naam des Schrijvers, in het laatste geval echter niet zonder zijne toestemming. Ook worden geene afschriften der niet bekroonde stukken aan de inzenders verleend, dan ten hunnen koste. De in te zenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene spreuk onderteekend vergezeld van een verzegeld briefje, dezelfde spreuk ten opschrift voerende, en van binnen des Schrijvers naam en woonplaats behelzende, gezonden worden aan het Fundatiehuis van wijlen den Heer Teyler van der Hulst, te Haarlem.

⁂ Getrouwd:
Rotterdam, 22 November 1854. Eenigste kennisgeving.
J. J. PAN en A. C. v. d. LOOY.

⁂ Getrouwd te Geertruidenberg, den 20sten November 1854:
P. LAMMERS SOETEMAN, Contrôleur van 's Rijks Belastingen, en J. M. DEYSELMAN.
Eenige kennisgeving.

⁂ Getrouwd:
Amsterdam, 23 November 1854.
J. A. LINTVELT Jr. en A. van HULSTEYN.

⁂ Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *J. M. C. VAN DIJK*, geliefde Echtgenoote van J. A. van EMBDEN.
Zeyst, 20 November 1854.

⁂ Heden beviel van een' ZOON *HELENA CORNELIA SPRENGER VAN EYK*, geliefde Echtgenoote van F. G. WENTE.
Amsterdam, 20 November 1854.
Algemeene kennisgeving.

⁂ Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *JOHANNA HELENA ABELEVEN MENNINGH.*
Grave, den 21sten November 1854.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *D. VIS*, geliefde Echtgenote van F. DOORN.
Zaandam, 22 Nov. 1854. Eenige kennisgeving.

⁂ Heden overleed tot mijne diepe droefheid, mijn' hartelijk geliefde Echtgenoot, JAN van der PANT, Med. Doct. alhier, in den ouderdom van ruim 39 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 6½ jaar. Allen die den brave overledene gekend hebben, zullen met mij beseffen, wat ik met mijne twee jonge Kinderen, in hem verlies.
Door buitenlandsche Betrekkingen wordt deze nu eerst geplaatst.
G. J. J. OVERHOFF, Wed. *J. van der Pant.*
Loenen a/d. Vecht, 10 November 1854.

⁂ Op den 16den November 1854, overleed te Brussel, in den ouderdom van bijna 72 jaren, de Hoog-Geboren Vrouwe ANNA ADRIANA Gravin Douairière VAN BYLANDT-PALSTERCAMP, geboren SEVERIN-BOESSES.

⁂ Te Zwolle, is op den 19den November 1854, in den hoogen ouderdom van 88 jaren, tot diep leedwezen van zijne Betrekkingen, overleden, de Heer HENDRIK MOLENBROEK, vroeger te *Delft* woonachtig.

⁂ Heden overleed kalm en zacht, in den ouderdom van ruim tachtig jaren, mijne dierbare Moeder Mejufvrouw MARGARETHA BENIER, Wed. van den Heer *Pieter de Leeuw.* C. G. de LEEUW.
Alkmaar, 19 November 1854.

⁂ Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van ruim 83 jaren, de Hoog-Welgeboren Vrouwe JOHANNA van NISPEN, Douairière van den Wel-Ed. Geb. Heer Mr. *L. van Toulon*, in leven Staatsraad Gouverneur van de Provincie Utrecht. Eenige kennisgeving.
Utrecht, 20 November 1854.

⁂ Heden overleed ons jongste Kindje, JOHANNES ANTONIE, ruim vijf maanden oud.
C. J. ADAMA van SCHELTEMA.
H. STOKHUYZEN.
Amsterdam, 20 November 1854.

⁂ Heden overleed te *Weesp*, onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer JAN HENDRIK POGGENBEEK, in den ouderdom van ruim 85 jaren.
Amsterdam, den 20sten November 1854.
F. H. POGGENBEEK.
G. C. POGGENBEEK.
S. D. L. POGGENBEEK VERBEEK.

⁂ Heden overleed alhier, tot diepe droefheid, zijner eenige Dochter, in den ouderdom van ruim 74 jaren, Jonkheer Mr. WILLEM ANTHONY BICHON VISCH, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, in leven Raadsheer in het voormalig Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage.*
'S Gravenhage, 21 November 1854.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden, ingevolge schriftelijk verlangen van den overledene.

⁂ Heden overleed, onze veelgeliefde Echtgenoot en Vader KLAAS KOOMEN, in den ouderdom van bijna 78 jaren.
Winkel, 22 November 1854.
N. KOORDERS, Wed. *K. Koomen.*
H. KOOMEN.
C. KOOMEN.

⁂ Voor de vele bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote, *Geertruy Maria Topsvoort*, betuigen wij onzen hartelijken dank.
Haarlem, 21 November 1854.
B. VEENENDAAL en Kinderen.

⁂ Provisoren en Bestuurders der Stichting van Vrouwe J. DEEL, Weduwe van Mr. G. J. JUYNBOLL, brengen ter kennisse der belanghebbenden:

Dat door haar bij uitersten wil zijn gesticht ZES *beurzen*, elk van *zeven honderd gulden* jaarlijks, ten einde, ten langste gedurende zes jaren, te strekken tot toelagen voor hunne Academische Studiën voor zes Jongelingen zich aan eene der van Gouvernementswege erkende openbare Scholen voorbereidende voor de dienst der Nederduitsche Hervormde Kerk.

Dat, volgens hare uitdrukkelijke begeerte, daarvoor alleen kunnen in aanmerking komen: „Jongelingen van een „goed gedrag, eene beschaafde opvoeding, zeer goede „geestvermogens, eene allezins gunstigen aanleg voor de „predikdienst en eene heerschende en bepaalde neiging „daartoe: zullende echter *bij uitzondering*, in geval er „mogten zijn, die zich onderscheiden door *ongemeene* „*geestvermogens*, gepaard met geschiktheid tot de predik- „dienst, op afkomst of stand niet worden gelet."

Dat de Stichtster daartoe vóór allen anderen heeft geroepen Zonen van dienstdoende, rustende of overleden Predikanten van 's Gravenhage, en voorts Zonen van ingezetenen of inboorlingen dier stad.

Dienstvolgens roepen Provisoren en Bestuurders op de Ouders of Voogden van zoodanige Jongelingen, die reeds aan eene der van Gouvernementswege erkende openbare scholen zich voorbereiden voor de dienst der Nederduitsche Hervormde Kerk, voor zoo ver het hun bezwaarlijk zoude vallen, uit eigen middelen of uit die der Jongelingen hunne Studiën geheel te bekostigen, en voor zoo ver zij in dezen wenschen in aanmerking te komen, met overlegging van *getuigschriften*, afgegeven door hunne Hoogleeraren, en uitdrukkelijk inhoudende, dat de Jongelingen beantwoorden aan al de voorzegde voorwaarden, van meer gemelde uitersten wil, en met opgave van al de, onder welken naam ook, reeds genoten of toegezegden, beurzen of toelagen voor Studie, zich *vóór den* 15den *December aanstaande*, met *vrachtvrije Brieven* aan te melden, aan den eerst Ondergeteekende.

's Gravenhage den 23sten *November* 1854.
D. MOLENAAR. F. de WILLIGEN. } Provisoren.
P. W. ROMENIJ. F. de GREVE. } Bestuurders.

⁂ De Schuldeischers van den failliet verklaarden Boedel van GEORGE JACOBUS van der HOUVEN, Winkelier en Behanger te 's Gravenhage, worden door deze opgeroepen, om, op Woensdag den 13den December 1854, des Voormiddags ten elf ure, in *persoon* of bij gemagtigde, mits van geregistreerde procuratie voorzien, te verschijnen ter Vergaderkamer der Arrondissements-Regtbank te 's Gravenhage, ten einde tot de verificatie hunner Schuldvorderingen overtegaan.
's Gravenhage, 22 *November* 1854.
De Curator in voornoemd Faillissement,
Mr. H. REIJERS, Procureur.

⁂ Een jong Mensch van fatsoenlijken huize, P. G., bezitter van den 4den Rang, van goede getuigenissen voorzien en in staat om de beginselen van het Fransch en Engelsch te onderwijzen, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk als SECONDANT geplaatst, aan eene School of Inrigting, waar gelegengenheid is tot verdere oefening. Adres met *franco* Brieven, onder Letter X, bij de GEBROEDERS BELINFANTE, te 's Gravenhage.

⁂ P. R. KROON, Apothecar en Droogist, te Arnhem, kan tegen Februarij of Mei 1855, ter geheele of gedeeltelijke opleiding IEMAND plaatsen. Grondig onderwijs in de onderscheidene natuurkundige wetenschappen en practisch onderrigt, worden beide tegen billijke vergoeding gegeven. Brieven *franco.*

⁂ **EEN TUINMAN**
wordt verlangd, tegen Februarij a. s., de Boerderij en Broeijerij tevens goed verstaande, van goede getuigschriften voorzien, middelbaren leeftijd en van de P. G. Adres met *franco* Brieven, bij den Boekhand. J. J. MEINSMA Oz., te Hoogeveen, Prov. Drenthe, onder Letters V. M.

⁂ Men verlangt zoo spoedig mogelijk bij eene fatsoenlijke familie, eene JUFVROUW, tot assistentie en gezelschap, van de P. G., zij moet bekwaam zijn in het Naaijen en Mazen, gewend met Kinderen omtegaan en eene fatsoenlijke behandeling, boven veel Salaris verkiezen. Brieven *franco*, onder de Letters J. C., bij de Boekverkoopers M. WIJT en ZONEN, te Rotterdam.

⁂ *Dans un Institut de la Gueldre on demande au plus tôt un SECONDANT, de la R. P., qui sache enseigner par principes les langues modernes et les mathématiques. On est prié de s'adresser, par des lettres affranchies, sous l'initiale A., à Mrs. A. F. BLANCHE & COMP., Libraires à Utrecht.*

⁂ **BIERBROUWERIJ HET FORTUIN & DEN BURG.**

De ondergeteekenden brengen mits dezen ter kennisse van hunne geëerde Begunstigers, dat uithoofde van de buitengewoon hooge prijzen der *Garst* en vooral die der *Hop*, in navolging der overige Brouwers van Nederland, de prijzen der BIEREN, aanvang neimende met 1°. *December* aanstaande, met **vijftig Cents** per **Ton en een halve Cent** per **Kruik**, zullen worden **VERHOOGD.** J. SCHOON & C. M. WITTE.
Alkmaar, 22 *November* 1854.

⁂ In het midden der Stad Utrecht, wordt tegen 1 Januarij e. k., of eerder bij fatsoenlijke Lieden te Huur aangeboden: EEN of TWEE GEMEUBILEERDE of ONGEMEUBILEERDE KAMERS, met of zonder Kost en Huisselijk Verkeer. Adres *franco*, bij den Heer JANSEN aldaar, in de Ambachtstraat.

VOGELEN.

UIT DE HAND TE KOOP:
Een Nieuw Exemplaar van
Nozeman, NEDERLANDSCH VOGELWERK, vervolgd door Houttuyn en Sepp, met gekleurde Platen. Folio formaat. 3 Deelen.
Om nadere informatiën adressere men zich *franco*, aan den Boekhandelaar H. L. van HOOGSTRATEN, te *Zwolle.*

⁂ Door vertrek naar elders, wordt te KOOP aangeboden: Een solide HUIS, bestaande in drie Beneden, drie Bovenkamers, ruime Kelder en Zolders, met Stalling en Openplaats, in het Dorp Etten bij Terborg. Te bevragen op *franco* Brieven, ten Kantore van den Notaris KOLFSCHOTEN te Gendringen.

⁂ Op voordeelige voorwaarden zijn in den *Haarlemmermeer-Polder* GRONDEN, liggende bij de Rolbrug te Vijfhuizen, te KOOP of in ERFPACHT te bekomen, om Werkplaatsen en Gebouwen optergten, bij kavelingen van 15 Ned. Roeden. Te bevragen dagelijks, uitgezonderd Zon- en Feestdagen, bij Mr. P. MABÉ Jr. Advocaat en Notaris te Haarlem. Brieven *franco.*

*** TE KOOP: Een gebruikte ligte BAROUCHET, voor negen personen, met Bok en losse Voorkap; alsmede diverse VIGELANTES, TENT- en HITTEWAGENS voor civiele prijzen. Te bevragen bij CR. BLEEKENDAAL EN ZOON, op 't Plein, te Haarlem. Brieven *franco.*

*** BESTUUR DER DOMEINEN.

OPENBARE VERKOOPING
van buiten dienst gestelde
GENIE-GOEDEREN,
te WOUDRICHEM.

De tijdelijke Ontvanger der Registratie en Domeinen te Heusden, als daartoe gemagtigd, zal, op *Zaturdag den 2den December* 1854, des voormiddags 11 ure, in het Logement *de Gekroonde Zalm*, te Wondrichem, ten overstaan van den aldaar gevestigden Notaris N. BUYS VAN DER COLFF, overgaan tot de Openbare Verkooping, **om gereed geld,** van:

Eenige buiten dienst gestelde GENIE-GOEDEREN, aanwezig te Loevestein, bestaande in: Deuren, Kozijnen, Ramen, Planken, Balken, Brugleggers en Palen, Brandhout, eene partij oud IJzer, enz. En zulks in Koopen, zooals gekaveld zal zijn.

De aanwijzing zal worden gedaan op den dag der Verkooping, door den Heer DUPPEN, te Loevestein.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen ten Kantore van den tijdelijken Ontvanger voornoemd.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Aelbertsberg* te Bloemendaal, op Dingsdag den 12den December 1854, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van zwaar HAKHOUT.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Marienbosch* in de Vogelenzang, op Woensdag den 13den December 1854, des voormiddags ten 10 ure van diverse soorten van zwaar HAKHOUT.

*** Door den Notaris Mr. H. W. VAN MARLE en ten Huize van *A. Duym*, te Deventer, zullen op Zaturdag den 2den December 1854, des avonds ten zeven ure, ter uiterlijke toewijzing worden geveild:

1°. Een ERF en WOONHUIS, met acht Beneden- en Bovenkamers, Keuken, Openplaats, Kelder en Zolder, te Deventer, in de Lange Bisschopsstraat, tusschen N°. 2 en de Allemansgading, Sectie E, N°. 1513, groot 2 R., 10 E., ingezet op . . . . . . *f* 5925.—.

2°. Een ERF en WOONHUIS, met vier Beneden- en Bovenkamers, Openplaats, Keuken, Kelder en Zolder, tusschen N°. 1 en het Huis van de Heeren *Zomerdijk Bussink* en *Meerburg*, Sectie E, N°. 1514, groot 46 E., ingezet op . . . . *f* 2950.—.

Deze beide Percelen zullen ook in massa worden geveild. Informatien op *franco* aanvrage bij voornoemden Notaris.

*** Men is van meening ten overstaan van den te Lopik residerenden Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, aan het Brughuis bij *P. van Dijk* te Vreeswijk, op Donderdag den 30sten November 1854, des Voormiddags ten 11 uur te doen inzetten, en na aangebodene verhooging op Donderdag den 7den December 1854, aldaar te Verkoopen:

Een hecht, sterk en modern gebouwd HEERENHUIS, bestaande in veertien meestal behangen ruime Boven- en Beneden Kamers, Keuken, Kelders en Zolders, Regen- en Welwaterspompen en verdere Commoditeiten. Voorts annex KOETSHUIS en STALLING en eenen grooten TUIN met exquise Vruchtboomen beplant, staande en gelegen nabij de Kerkstraat te Vianen.

Bekend bij het Kadaster der Gemeente Vianen in sectie A., n°. 527, 529 en 845, zamen ter grootte van 45 Roeden 32 Ellen.

Te aanvaarden 1 Mei 1855.

Nadere Inlichtingen te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris en bij den Heer J. J. CAMBIER te Vianen. Brieven *franco.*

*** De Notaris T. J. VAN EVERDINGEN, te Tiel, zal verkoopen op Vrijdag 8 December 1854, bij inzet te Tiel, in *den Gouden Leeuw*, bij *J. L. Roesink*, en op Vrijdag 22 December 1854, bij toeslag in *het Hollandsche Koffijhuis*, te Tiel, beide 's voormiddags 11 ure:

Binnen de Stad TIEL.

1. Een STEENEN WIND-KOREN- en RUNMOLEN, met SCHUUR, *DE GASTHUISMOLEN* genaamd, op den Tolschen Wal. Te aanvaarden bij den slag.

2. Een nieuw gebouwd HUIS, met diverse Kamers en Gemakken, op den Tolschen Wal, met aller rianst uitzigt op de Rivier de Waal. Te aanvaarden 1 Mei 1855.

3. Een HUIS, SCHUUR, HOF, BOOMGAARD, TEELLAND en MOLEN, *DE BUITENMOLEN* genaamd, even buiten de Burensche Poort, te zamen groot 88 Roeden; zeer aangenaam gelegen aan den Grooten Utrechtschen Zandweg.

Te aanvaarden het ongebouwde dadelijk en het gebouwde 1 Mei 1855.

Nadere informatiën te bekomen, bij gezegden Notaris, met *franco* Brieven.

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen) op Zaturdag den 23sten December 1854, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te verkoopen: ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN.

Een kapitaal, bijzonder hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, aan de O. Z. van de St. Jansstraat, over het *Gouvernements Gebouw*, te Haarlem, bevattende acht Kamers, waaronder drie en Suite, doelmatig ingerigte Keuken, en buitengewone groote Kelders, mede aan de Straat ingaande, en achter hetzelve eenen Tuin met uitgang aan het Begijnhof, get. Wijk 1, N°. 28, Kad. Sectie D, N°. 3307, groot 2 Roeden, 90 Ellen. Dit Perceel, *verhuurd aan den Wel-Eerw. Heer T. Klippink, tot* 1 *Mei* 1855, *is te bezigtigen des Maandags en Donderdags van iedere week, tusschen* 2 *en* 4 *uren, mits belet vragende.*

Breeder bij Biljetten, en informatie bij gemelde Makelaars, zullende de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën ter lezing liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd.

EEN ONMISBAAR HANDBOEK VOOR KOOPLIEDEN EN WINKELIERS.

Door J. C. VAN KESTEREN, te *Amsterdam*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld, de derde, door den Heer H. G. WITLAGE veel verbeterde en vermeerderde druk van

HARTMAN'S NIEUW HANDBOEK
VOOR KOOPLIEDEN EN WINKELIERS IN NEDERLAND.

WAARBIJ ZIJN GEVOEGD:

Tafels van Interest of Korting van een half tot 6 per Cent; — Van de Verdeeling der Nederl. Maten, Gewigten en Munten; — Vergelijkingstafels van de Oude met de Nieuwe Maten en Gewigten, en omgekeerd; — De Wisselkoersen; de voornaamste Vreemde Munten, met derzelver waarde in Nederl. Munt; — De berekening van Coupons bij de Administratie-kantoren; — Lijst van de in den Effectenhandel het meest voorkomende Nederl. en Buitenl. Effecten; — Administratie-kantoren van de Nederlandsche Werkelijke Schuld; — Waarden van de Buitenlandsche Coupons en van de uitgeloten Obligatien aan de Beurs van Amsterdam; — Tarief van het Zegel, enz.

Gebonden in stevig linnen Band à *f* 1,70.

*** HOUTVERKOOPING in het *Wittehondsduin* in de Vogelenzang, op Vrijdag den 15den December 1854, des voormiddags ten 10 ure, van diverse soorten van zwaar HAKHOUT.

VOOR INDUSTRIE-SCHOLEN,

is door G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, uitgegeven: ***P. D. SCHEFFELAAR,*** LEERBOEK DER THEORETISCHE EN PRACTISCHE CIJFERKUNST, ten dienste der Scholen, en bij bijzonder onderwijs; met vraagstukken waarin de getallen, zoo zijn genomen dat zij bij het maken van berekeningen en begrootingen van kosten tot leiddraad kunnen dienen. Compleet in 4 Stukjes *f* 1,00. Afzonderlijke Stukjes, à 25 Cents. Antwoorden op het compleete *f* 1,20. Afzonderlijk voor elk Stukje, à 10 Cents.

In dit Rekenboek zijn de voorstellen (sommen) allen uit het industriële leven genomen. De prijzen van waren en werkloonen, de werkkrachten, de betrekkelijke waarde en de mengingen der materialen, enz. vindt men hier zoo als zij werkelijk zijn. Het kan ook als Handboek en Gids dienen voor Opzigters en Aannemers van allerlei Bouwwerk, voor Timmerlieden, Metselaars, Verwers, Fabriekanten, enz.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, verschenen de navolgende Werken van:

Abm. des Amorie v. d. Hoeven Jr.
HERINNERINGEN
VAN
MIJNE ACADEMIEREIS IN 1843.
***f* 2,80.**

DE GODSDIENST HET WEZEN VAN DEN MENSCH.
BRIEF AAN
Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.
***f* 1,00.**

NAGELATEN LEERREDENEN.
Voorafgegaan door eene levens- en karakterschets des Ontslapenen, van de hand zijns Vaders.
Met Portret. Tweede druk.
***f* 3,75.**

PROZA EN POËZIJ.
NAGELATEN EN VERSPREIDE LETTERARBEID.
Met Portret.
***f* 3,90.**

PROF. ABM. DES AMORIE V. D. HOEVEN.
JEZUS CHRISTUS
GISTEREN EN HEDEN EN IN EEUWIGHEID DEZELFDE.
Dankpreek gehouden ter viering van zijne
vijf en twintigjarige Ambtsbediening. 40 Ct.

JOANNES CHRISOSTOMUS,
VOORNAMELIJK BESCHOUWD ALS EEN VOORBEELD VAN
WARE KANSELWELSPREKENDHEID.
HERZIENE EN VERMEERDERDE UITGAVE. ***f* 1,80.**

Bijbelsche Landschappen,
NAAR
AFBEELDINGEN,
OP DE PLAATS ZELVE VERVAARDIGD,
MET BIJGEVOEGDE
TAFEREELEN.

Van deze vernieuwde uitgave wordt de laatste Aflevering op den 1sten December a. s. aan de Inteekenaren verzonden, zoodat dit Werk, bestaande in vier en twintig Afleveringen, te zamen uitmakende twee rojaal Octavo Boekdeelen, opgeluisterd door zes en negentig keurige Staalgravures, wederom compleet verkrijgbaar is, tegen den geringen prijs van ***f* 25** in plaats van ***f* 43,20** zoo als de eerste uitgave kostte.

*** De Boekhandelaar FREDERIK MULLER,
te Amsterdam, heeft uitgegeven:

CATALOGUS van de Bibliotheek der Vereenigde **DOOPSGEZINDE GEMEENTE TE AMSTERDAM.** 1ste Afdeeling: GODGELEERDHEID, 3150 Nos, 2de Afdeeling: DOOPSGEZINDE LETTERKUNDE. 700 Nos. 3de Afdeeling: OUDE en NIEUWE LETTEREN, 1320 Nos. *f* 1.80.

De 2de Afdeeling, DOOPSGEZINDE LETTERKUNDE, afzonderlijk *f* 0.80.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is van de Pers gekomen:

AURORA.
JAARBOEKJE VOOR 1855.

*** A. W. SYTHOFF, te Leyden, geeft uit:

GESCHIEDENIS DER BOUWKUNST,
bij eenige der
MERKWAARDIGSTE VOLKEN VAN VROEGEREN EN LATEREN TIJD,
door **P. M. Brutel de la Rivière.**
Prijs *f* 2,75.

Het voornemen van den kundigen bewerker BRUTEL DE LA RIVIÈRE was aanvankelijk, een Engelsch werkje: the history and description of the styles of Architecture of various Countries, by T. TALBOT BURY, in onze taal over te brengen. Doch dit bleek hem een hoogst ondoelmatige arbeid te zullen zijn, al ware het alleen om de reductie, die het „Various Countries" moest ondergaan, als zijnde Engeland op eene uitgebreide schaal, sommigen andere landen uiterst oppervlakkig, Nederland in 't geheel niet behandeld. Het is dus meer eene zeer vrije bewerking dan eene ook zelfs vrije vertaling van het genoemde geschrift. Te regt wordt het genoemd eene aanleiding tot nader onderzoek. De afbeeldingen zijn vele en uitmuntend.

Die iets meer begeert over den voortgang des kunstgevoels in de architectuur raadplege:

BESCHOUWINGEN OVER HET
AESTHETISCHE DER BOUWKUNST.
GRIEKSCHE EN ROMEINSCHE STIJL.
Naar het Engelsch, door een Bouwkundige. — Met Platen.
Te 's Hertogenbosch, bij GEBR. MULLER. — Prijs *f* 2,00.

Dit welgeschreven werkje geeft een beknopt architektonisch-aesthetisch overzigt van de dorische (oude en moderne), Toskaansche, Jonische, Romeinsche en modern-Jonische en Corinthische orde. Het architektonische komt ons beter bewerkt voor dan het aesthetische, en hoe de eene orde uit de andere voortgevloeid is, hadde ook nog wel aanvulling noodig. De voordragt en uitdrukking maakt het geschrift vooral voor bouwkundigen verstaanbaar en geschikt; de „verklarende bladwijzer" bewijst ook buiten dien kring zijne goede diensten.

KORT BEGRIP DER WERKTUIGKUNDE.
HANDLEIDING BIJ ONDERWIJS EN ZELFOEFENING;
door **Thomas Tate.**
Vrij gevolgd naar het Eng., door P. M. BRUTEL DE LA RIVIERE.
Prijs *f* 3,60.

is voor eenigen tijd bij GEBR. MULLER te *'s Bosch* in het licht gegeven en wordt, naar wij vernemen, met welverdiende onderscheiding voortdurend ontvangen. Die uitvoeriger, hier en daar ook theoretisch, [illegible] onderwijs begeert, zal zich niet zonder vrucht bedienen van:

ALLEREERSTE GRONDEN
DER PRACTISCHE EN THEORETISHE MECHANICA,
door **Ch. Delaunay.**
Vrij gevolgd naar het Fransch en vermeerderd, door
F. A. T. DELPRAT, Kapitein der Artillerie.

HOOFD-INHOUD: Algemeene beschouwingen omtrent de beweging en de krachten: — de zamenstelling van deze. — Over het zwaartepunt. — Beschouwing omtrent het evenwigt van krachten op werktuigen aangebragt. — Beschouwing der werktuigen in den toestand van eenparige en niet-eenparige beweging. — Voortbrenging en wijziging der beweging door krachten. — Over de nuttige en schadelijke wederstanden. — Toepassing van het behandelde op eenige werktuigen (waarin de verschillende molens, muntpersen, uurwerken, enz. zeer uitvoerig voorkomen). — Algemeene beschouwingen omtrent het vervoer van lasten. — Algemeene opmerkingen omtrent de beweegkrachten. — Algemeene beschouwingen omtrent het evenwigt en de beweging der vloeistoffen. — Beschouwing der werktuigen tot het opheffen van vochten: watermolen, pompen, hydraulische pers, enz. — Over het water als beweegkracht: waterraderen, enz. — Beschouwingen der werktuigen tot het bewegen van luchtsoorten: luchtpompen, enz. — Over den wind als beweegkracht. — Over den stoom als beweegkracht: inrigting der stoomwerktuigen, locomotieven, de Leeghwater, enz. — Over electriciteit als beweegkracht.

Met genoegen kondigen wij de keurig bewerkte uitgave aan van *Ch. Delaunay's* Allereerste Gronden der Practische en Theoretische Mechanica, door F. A. T. DELPRAT, Kapitein der Artillerie. — Het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, heeft er, bij missive van 4 Maart 1858, N°. 229, zijne goedkeuring aan gehecht, en zijne aanbeveling, aan den Uitgever, waar het noodig mogt wezen, toegezegd. Reeds op verscheidene Gymnasiën, Industrie- en Kostscholen is het ingevoerd, terwijl het, uithoofde van den algemeenen en zakelijken inhoud, bijzonder geschikt is voor architecten, horologiemakers, fabriekanten, beambten bij de spoorwegen, molenaars, handwerkslieden, enz., in 't kort, voor allen, die, hetzij als uitspanning, hetzij ten gevolge van de betrekking, waarin zij geplaatst zijn, de zamenstelling der werktuigen, de krachten, waar door deze gedreven worden en de vruchten, die men er van verwachten kan, willen leeren kennen en, op wetenschappelijken gronden, beoefenen zonder daarom genoodzaakt te zijn dieper in de kennis der wiskunde door te dringen, dan, in den tegenwoordigen tijd, op alle scholen onderwezen wordt. Alle onderwerpen zijn opgehelderd door een groot aantal uitvoerig bewerkte houtgravuren, die tusschen den tekst zijn geplaatst.

*** De Heer J. P. KARTHAUS, te Haarlem, berigt ons in dato 2 November ll. het volgende:

Een gunstig resultaat van het gebruik der Revalenta kan ik UEd. mededeelen van eenen Heer, die des zomers alhier op eene Buitenplaats woont. Zijn W. Ed. leed aan de maag en ingewanden, dit was zoo erg, dat ZEd. volstrekt geene spijzen, zelfs geen Rijstewater, meer kon verdragen maar alles weder moest uitbraken, alle hoop op herstel was opgegeven, zoodat de dood werd te gemoet gezien.

Op aanraden werd tot het gebruik der Revalenta besloten; reeds bij de eerste doos bespeurde ZEd. beterschap en is na dezelve den geheelen zomer te hebben gebruikt volkomen genezen en even gezond als vroeger. In het belang der lijders aan zoodanige kwalen is Z. WEd. gaarne bereid hierover informatiën te geven.

De **Revalenta** is volgens geachte en beroemde Geneeskundigen een voedzaam en inwikkelend middel, dat in vele ziektegevallen alle andere Artsenijen overbodig maakt; zij is volgens Medicinaalraad Dr. WURZER te Bonn verzachtend en versterkend voor de ingewanden en kan met gunstig gevolg in diarrhaea, rooden loop, buikloop enz. (*Durchfällen und Ruhren*) aangewend worden. Zij werkt gunstig op de spijsverterings-organen, op de ingewanden en op geregelde functiën en oefent ontegenzeggelijk den meest weldadigen invloed uit op den gezondheidstoestand van den mensch.

De **Revalenta** kost 87½ Cents, *f* 2, *f* 3,50, *f* 8, *f* 16, in het **Verkoophuis** en de bekende Depôts. (11/24 54.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.